

ТОВ «ІНФО САПІЄНС»

01133, Київ, б-р Лесі Українки 34

Код ЄДРПОУ 42436094

info@sapiens.com.ua

www.sapiens.com.ua

LLC «INFO SAPIENS»

01133, Kyiv, 34 Lesi Ukrainky Blvd.

Registered in Ukraine 42436094

info@sapiens.com.ua

www.sapiens.com.ua

1 лютого 2022 року

Контактна особа:

Андрій Кравченко, експерт з досліджень

andrii.kravchenko@sapiens.com.ua

Прес-реліз

Держава не докладает достатньо зусиль для боротьби з нелегальним ринком сигарет – результати соціопитування

За даними опитування Info Sapiens, проведеного 12-17 січня на замовлення Центру політичного консалтингу методом телефонного інтерв'ю, тільки 8% курців та 6% населення вважають, що держава докладает достатньо зусиль для боротьби з нелегальними сигаретами. Абсолютна більшість як курців (73%), так і населення (78%) вважають, що зусиль держави недостатньо або що їх немає взагалі.

Згідно результатів дослідження, 56% курців бачили нелегальні сигарети в продажу: 27% - раз в тиждень або частіше, 7% - кілька разів на місяць, 18% рідше, ніж раз на місяць і ще 4% бачили, але не уточнили частоту.

При цьому 87% курців вважають, що курці свідомо купують нелегальні сигарети через те, що вони дешевші, 7% вважають причиною те, що вони продаються у зручних місцях і ще 7% - те, що вони кращі за якість.

Водночас 78% курців стверджують, що якби ціна легальних та нелегальних сигарет була однаковою, вони надавали б перевагу легальним сигаретам. Ще 7% сказали, що купують тільки легальні сигарети. Загалом тільки 4% сказали, що купили б нелегальні сигарети за тією ж ціною, що й легальні, якби вони продавались в зручному місці.

При цьому 39% курців не впевнені, що зможуть відрізнити нелегальні сигарети від легальних.

Курці дещо рідше визнають проблеми, які породжує нелегальний ринок сигарет, ніж некурці. Так на думку населення України основними проблемами, які породжує нелегальний ринок сигарет, є залучення молоді до куріння через їх доступність та дешевизну (38% громадян зазначили цю проблему, тоді як серед курців лише 28%), невідомий вплив на здоров'я населення через сумнівну якість (34% та 29%, відповідно) та втрата надходжень до бюджету (32% та 33% - тут думки курців та некурців збіглися). Також 24% громадян загалом та 26% курців вважають нелегальні сигарети найвагомим джерелом фінансування організованої злочинності.

Водночас абсолютна більшість курців – 77% – вважає, що державі, легальному бізнесу, суспільству потрібно боротись із нелегальним ринком сигарет. Серед некурців ця частка складає 91%, а серед населення загалом – 87%.

Якщо населення загалом найчастіше вважає, що для боротьби з нелегальним ринком сигарет потрібна ефективніша робота правоохоронних органів (40%), то курці найчастіше вважають, що потрібне припинення зростання цін на сигарети (49%).

Таблиці

Розподіл за статусом куріння

Чи помічали Ви коли-небудь продаж нелегальних сигарет?

	Курці	Колишні курці	Некурці	ЗАГАЛОМ
Так, але рідко, рідше ніж раз на місяць	18%	22%	12%	15%
Так, часом, приблизно тричі на місяць	7%	4%	3%	4%
Так, часто, орієнтовно раз в тиждень або частіше	27%	16%	10%	16%
Ніколи	37%	40%	64%	52%
Інше: не можуть зазначити частоту	2%	0%	1%	1%
Інше: бачив/ла без уточнення	2%	1%	1%	1%
Важко сказати	8%	17%	10%	11%

Наскільки ви впевнені, що можете відрізнити нелегальні сигарети від легальних?

	Курці	Колишні курці	Некурці	ЗАГАЛОМ
Дуже впевнений	29%	16%	7%	14%
Достатньо впевнений	32%	22%	7%	17%
Не дуже впевнений	21%	22%	19%	20%
Зовсім не впевнений	18%	40%	67%	49%

На ваш погляд, чому курці свідомо купують нелегальні сигарети? (можна було обрати декілька відповідей)

	Курці	Колишні курці	Некурці	ЗАГАЛОМ
Вони дешевші	87%	86%	80%	83%
Вони продаються у зручних місцях	7%	10%	12%	10%
Вони кращі за якістю	7%	2%	2%	3%
Інше	2%	1%	2%	2%
Важко сказати	8%	8%	13%	11%

Якби легальні сигарети коштували так само, як і нелегальні, чи надали б ви (для курців)/курці (для решти) перевагу виключно легальним сигаретам?

	Курці	Колишні курці	Некурці	ЗАГАЛОМ
Так, адже єдиною причиною купувати нелегальні сигарети могла б бути тільки нижча ціна	78%	68%	63%	68%
Ні, якщо нелегальні сигарети продаються в зручному місці	4%	15%	18%	13%
Інше	1%	1%	1%	1%
Інше: купую лише легальні	7%	1%	0%	2%
Інше: байдуже які купувати	1%	2%	2%	2%
Інше: важлива якість	4%	1%	1%	2%
Важко сказати	7%	12%	15%	13%

Які із перелічених джерел фінансування організованої злочинності в Україні, на Вашу думку, є найвагомими? (можна було обрати до 3 варіантів відповіді)

	Курці	Колишні курці	Некурці	ЗАГАЛОМ
Наркотики	52%	54%	47%	50%
Торгівля зброєю	35%	32%	28%	30%
Проституція та торгівля людьми	33%	29%	27%	29%
Контрафакт (підробка) продукції (наприклад, сумок, одягу)	24%	24%	30%	27%
Нелегальні сигарети	26%	22%	25%	24%
Інше	5%	2%	3%	3%
Інше: нелегальний алкоголь	1%	2%	2%	2%
Інше: корупція, тіньовий бізнес	2%	0%	2%	2%
Інше: контрабанда	1%	1%	1%	1%
Важко сказати	13%	16%	14%	14%

На Ваш погляд, які основні проблеми породжує нелегальний ринок сигарет? (можна було обрати декілька відповідей)

	Курці	Колишні курці	Некурці	ЗАГАЛОМ
Залучення молоді до куріння через їх доступність та дешевизну	28%	38%	43%	38%
Невідомий вплив на здоров'я населення через сумнівну якість	29%	35%	35%	34%
Втрата надходжень до бюджету	33%	39%	29%	32%
Фінансування організованої злочинності	23%	26%	23%	24%
Підвищення рівня куріння населення	15%	19%	21%	19%
Інше	8%	7%	3%	5%
Інше: незаконне збагачення, корупція тощо	2%	3%	3%	2%
Інше: поширення захворювань, залежності	0%	1%	2%	1%
Важко сказати	16%	13%	11%	12%

На Вашу думку, чи потрібно державі, легальному бізнесу, суспільству боротись із нелегальним ринком сигарет?

	Курці	Колишні курці	Некурці	ЗАГАЛОМ
Так	77%	89%	91%	87%
Ні	16%	4%	5%	8%
Інше	7%	7%	4%	5%

На Ваш погляд, чи достатньо заходів вживає держава для боротьби із нелегальною торгівлею сигаретами?

	Курці	Колишні курці	Некурці	ЗАГАЛОМ
Не вважаю це проблемою	7%	5%	4%	5%
Так, достатньо	8%	7%	6%	6%
Ні, держава має докладати значно більше зусиль	35%	42%	46%	43%
Держава взагалі не докладає зусиль у боротьбі із нелегальним продажем сигарет	38%	34%	34%	35%
Інше	1%	2%	1%	1%
Інше: держава курає нелегальний продаж сигарет	2%	1%	1%	1%
Важко відповісти	9%	8%	9%	9%

Які заходи допомогли б більш ефективно боротись із нелегальним ринком тютюнових виробів?
(можна було обрати декілька відповідей)

	Курці	Колишні курці	Некурці	ЗАГАЛОМ
Ефективніша робота правоохоронних органів	30%	45%	42%	40%
Припинення зростання цін на сигарети через зупинення підвищення податків на тютюнові вироби	49%	31%	28%	34%
Часті податкові перевірки точок продажу	27%	31%	33%	31%
Інформування суспільства про способи розпізнавання та шкоду нелегальних тютюнових виробів	25%	29%	33%	30%
Інше	6%	5%	4%	5%
Інше: боротьба з курінням загалом (зокрема серед молоді)	0%	3%	2%	2%
Інше: боротьба з корупцією, покриванням	1%	0%	2%	1%
Інше: зміна законодавства, посилення відповідальності	0%	1%	2%	1%
Інше: ефективніший митний контроль	1%	1%	1%	1%
Інше: підвищення вартості сигарет (акцизу)	0%	1%	1%	1%
Важко сказати	9%	6%	6%	7%

Розподіл за регіоном

Чи помічали Ви коли-небудь продаж нелегальних сигарет?

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	ЗАГАЛОМ
Так, але рідко, рідше ніж раз на місяць	22%	14%	15%	17%	12%	15%	15%
Так, часом, приблизно тричі на місяць	3%	3%	4%	3%	5%	5%	4%
Так, часто, орієнтовно раз в тиждень або частіше	14%	13%	11%	14%	21%	23%	16%
Ніколи	51%	61%	60%	55%	47%	35%	52%
Інше: не можуть зазначити частоту	1%	1%	0%	1%	0%	2%	1%
Інше: бачив/ла без уточнення	0%	0%	1%	1%	3%	3%	1%
Важко сказати	9%	8%	9%	9%	12%	17%	11%

Наскільки ви впевнені, що можете відрізнити нелегальні сигарети від легальних?

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	ЗАГАЛОМ
Дуже впевнений	12%	7%	10%	13%	24%	21%	14%
Достатньо впевнений	16%	16%	16%	16%	13%	24%	17%
Не дуже впевнений	16%	25%	25%	17%	21%	13%	20%
Зовсім не впевнений	56%	52%	50%	54%	43%	42%	49%

На ваш погляд, чому курці свідомо купують нелегальні сигарети? (можна було обрати декілька відповідей)

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	ЗАГАЛОМ
Вони дешевші	81%	78%	81%	87%	89%	81%	83%
Вони продаються у зручних місцях	19%	5%	10%	11%	9%	11%	10%
Вони кращі за якістю	5%	1%	3%	4%	4%	2%	3%
Інше	0%	1%	1%	2%	1%	5%	2%
Важко сказати	11%	19%	12%	9%	6%	9%	11%

Якби легальні сигарети коштували так само, як і нелегальні, чи надали б ви (для курців)/курці (для решти) перевагу виключно легальним сигаретам?

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	ЗАГАЛОМ
Так, адже єдиною причиною купувати нелегальні сигарети могла б бути тільки нижча ціна	62%	67%	69%	69%	69%	65%	68%
Ні, якщо нелегальні сигарети продаються в зручному місці	23%	14%	12%	11%	16%	13%	13%
Інше	1%	2%	1%	2%	1%	1%	1%
Інше: купую лише легальні	0%	6%	2%	1%	1%	2%	2%
Інше: байдуже які купувати	1%	0%	1%	1%	4%	3%	2%
Інше: важлива якість	2%	2%	0%	1%	1%	5%	2%
Складно відповісти	10%	12%	14%	15%	9%	12%	13%

Які із перелічених джерел фінансування організованої злочинності в Україні, на Вашу думку, є найвагомими? (можна було обрати до 3 варіантів відповіді)

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	ЗАГАЛОМ
Наркотики	56%	49%	45%	53%	42%	56%	50%
Торгівля зброєю	29%	30%	28%	34%	29%	30%	30%
Проституція та торгівля людьми	27%	26%	29%	30%	29%	35%	29%
Контрафакт (підробка) продукції (наприклад, сумок, одягу)	37%	21%	25%	31%	26%	26%	27%
Нелегальні сигарети	16%	21%	31%	24%	24%	21%	24%
Інше	0%	4%	2%	2%	5%	4%	3%
Інше: нелегальний алкоголь	2%	0%	2%	2%	1%	2%	2%
Інше: корупція, тіньовий бізнес	2%	1%	1%	2%	2%	2%	2%
Інше: контрабанда	1%	0%	2%	1%	1%	1%	1%
Важко сказати	14%	20%	15%	12%	17%	10%	14%

На Ваш погляд, які основні проблеми породжує нелегальний ринок сигарет? (можна було обрати декілька відповідей)

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	ЗАГАЛОМ
Залучення молоді до куріння через їх доступність та дешевизну	39%	39%	39%	36%	34%	43%	38%
Невідомий вплив на здоров'я населення через сумнівну якість	38%	36%	33%	29%	41%	30%	34%
Втрата надходжень до бюджету	39%	32%	32%	31%	32%	30%	32%
Фінансування організованої злочинності	20%	17%	23%	24%	29%	26%	24%
Підвищення рівня куріння населення	16%	21%	22%	18%	16%	20%	19%
Інше	1%	4%	6%	5%	9%	5%	5%
Інше: незаконне збагачення, корупція тощо	4%	2%	1%	3%	3%	2%	2%
Інше: поширення захворювань, залежності	2%	0%	2%	0%	1%	3%	1%
Важко сказати	10%	10%	13%	13%	11%	16%	12%

На Вашу думку, чи потрібно державі, легальному бізнесу, суспільству боротись із нелегальним ринком сигарет?

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	ЗАГАЛОМ
Так	95%	90%	90%	85%	81%	86%	87%
Ні	2%	6%	5%	8%	15%	7%	8%
Інше	3%	4%	5%	7%	4%	8%	5%

На Ваш погляд, чи достатньо заходів вживає держава для боротьби із нелегальною торгівлею сигаретами?

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	ЗАГАЛОМ
Не вважаю це проблемою	2%	5%	4%	8%	4%	4%	5%
Так, достатньо	6%	4%	7%	4%	8%	10%	6%
Ні, держава має докладати значно більше зусиль	35%	47%	47%	45%	41%	33%	43%
Держава взагалі не докладает зусиль у боротьбі із нелегальним продажем сигарет	42%	35%	30%	34%	33%	43%	35%
Інше	1%	0%	1%	3%	1%	1%	1%
Інше: держава курає нелегальний продаж сигарет	1%	1%	1%	0%	1%	1%	1%
Важко відповісти	12%	8%	9%	6%	11%	8%	9%

Які заходи допомогли б більш ефективно боротись із нелегальним ринком тютюнових виробів?
(можна було обрати декілька відповідей)

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	ЗАГАЛОМ
Ефективніша робота правоохоронних органів	38%	39%	38%	40%	45%	38%	40%
Припинення зростання цін на сигарети через зупинення підвищення податків на тютюнові вироби	34%	33%	32%	38%	31%	36%	34%
Часті податкові перевірки точок продажу	31%	32%	39%	31%	27%	25%	31%
Інформування суспільства про способи розпізнавання та шкоду нелегальних тютюнових виробів	30%	39%	30%	33%	22%	28%	30%
Інше	6%	2%	4%	7%	3%	7%	5%
Інше: боротьба з курінням загалом (зокрема серед молоді)	0%	0%	3%	2%	2%	2%	2%
Інше: боротьба з корупцією, покриванням	3%	0%	1%	1%	2%	2%	1%
Інше: зміна законодавства, посилення відповідальності	1%	1%	1%	0%	3%	2%	1%
Інше: ефективніший митний контроль	0%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Інше: підвищення вартості сигарет (акцизу)	2%	1%	1%	0%	1%	0%	1%
Важко сказати	8%	8%	7%	6%	6%	7%	7%

Інформація про дослідження

Вибірка дослідження складає 1000 респондентів. Опитування проводилося методом CATI (телефонні інтерв'ю з використанням комп'ютера, computer-assisted telephone interviews) на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів. Вибірка репрезентативна для дорослого населення (віком 18 років і старше) України за статтю, віком, розміром населеного пункту та регіоном проживання. З дослідження вилучена Автономна Республіка Крим, а у Донецькій та Луганській області опитування проводилося тільки на територіях, що контролюються Україною. Максимальна теоретична похибка не перевищує 3,1%. Опитування проводилося 12-17 січня 2022 року на замовлення Центру політичного консалтингу.

Про Info Sapiens

Дослідницька агенція Info Sapiens спеціалізується на проведенні досліджень громадської думки, поведінкових замірах та аналізі даних з вторинних джерел. Компанія дотримується всіх дослідницьких стандартів ESOMAR.

Більше інформації про компанію та її діяльність можна знайти [на сайті](#) або сторінці компанії на [Facebook](#).